

Departementspromemoria - Ett fritidskort för barn och unga – en aktiv och meningsfull fritid i gemenskap med andra (Ds 2024:16)

Remiss från Socialdepartementet
Remisstid den 15 oktober 2024

Förslag till beslut

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.
Remissen besvaras med hänvisning till vad som sägs i stadens promemoria.

Föredragande borgarråden Alexander Ojanne och Alexandra Mattsson

Sammanfattning av ärendet

Socialdepartementet har remitterat Departementspromemoria - Ett fritidskort för barn och unga – en aktiv och meningsfull fritid i gemenskap med andra (Ds 2024:16) till staden för yttrande. Regeringen föreslår en permanent satsning på ett fritidskort som syftar till att främja barn och ungas förutsättningar att delta i fritidsaktiviteter som bidrar till en aktiv och meningsfull fritid i gemenskap med andra. Den nya lagen om fritidskort och den nya föreslagna förordningen föreslås träda i kraft den 1 oktober 2025.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, idrottsnämnden, kulturnämnden och socialnämnden. Idrottsförvaltningen och kulturförvaltningen har inkommit med kontorsyttranden med anledning av kort remisstid.

Stadsledningskontoret är överlag positiv. Dock anser man att den övre åldersgränsen bör vara 18 år och att fritidskortet bör kunna användas till att bekosta träning hos kommunala huvudmän.

Idrottsförvaltningen är positiv till insatser som främjar barns och ungas förutsättningar att delta i organiserade fritidsaktiviteter och att särskilda resurser läggs på barn och unga från socioekonomiskt utsatta hushåll.

Kulturförvaltningen är överlag positiva men anser att den övre åldersgränsen bör vara 18 år, att kulturskolan eller andra utförare inte ska kunna bli återbetalningsskyldiga för ett felaktigt utbetalat fritidskort, att fritidskortet kan leda till ökade administrativa

kostnader samt att det bör övervägas om både kortare kurser på kulturskolan och kolloverksamhet bör ingå.

Socialnämnden är positiv till förslaget om ett fritidskort.

Föredragande borgarrådens synpunkter

Vi ser positivt på införandet av ett statligt stöd i form av fritidskort som riktas till barn och unga. Införandet av det kan ha många fördelar, särskilt när det gäller att öka tillgängligheten till fritidsaktiviteter och främja barn och ungas hälsa och välbefinnande. Det kan också bli ett viktigt bidrag till en jämlik stad där familjer som annars inte hade haft ekonomiska förutsättningar att ge sina barn fritidsaktiviteter nu kan få denna möjlighet.

Vi har dock några medskick till förslaget om fritidskort. Barnkonventionen definierar alla upp till 18 år som barn. Vi anser därför att kortet bör omfatta barn upp till 18 års ålder. Ett utökat åldersspann till 18 år kan också bidra till äldre tonåringars hälsa och välbefinnande.

Vidare anser vi att fritidskortet bör kunna användas till att bekosta träning hos kommunala huvudmän.

Till detta bör inte kulturskolan och andra utförare bli återbetalningsskyldiga vid felaktigt utbetalda fritidskort eftersom det inte kommer att finnas något avtal mellan E-hälsomyndigheten och utförarna och att staden saknar möjlighet att kontrollera de uppgifter som en vårdnadshavare anger i sin ansökan om fritidskort.

Förslaget innebär också att det finns en risk för att fritidskortet kan leda till ökade administrativa kostnader.

I övrigt hänvisar vi till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Stockholm den 25 september 2024

Alexander Ojanne & Alexandra Mattsson

Bilaga

Remiss - Remiss - Departementspromemoria - Ett fritidskort för barn och unga – en aktiv och meningsfull fritid i gemenskap med andra (Ds 2024:16). KS 2024/839-1.2.

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådens förslag.

Kommunstyrelsen

Särskilt uttalande av Jonas Naddebo (C) enligt följande.

Centerpartiet är i grunden positiva till satsningar på att stärka barns möjligheter till idrott, rörelse och en aktiv fritid. Andelen barn och unga som deltar i idrotts- och kulturaktiviteter minskar, vilket har negativa effekter på folkhälsan och leder till utanförskap. Samtidigt kämpar föreningslivet med brist på ekonomiska resurser och ideella krafter.

Regeringens förslag om ett statligt fritidskort har utretts för 50 miljoner kronor 2023. Enligt en delrapport från försäkringskassan beräknas IT-utvecklingskostnaderna för 2024 uppgå till 291 miljoner kronor. Från 2026 skulle ett fullt utbyggt system för alla barn och unga i Sverige kosta cirka 220 miljoner kronor årligen, om tidsplanen följs.

Vi instämmer i idrottsförvaltningens farhåga att det finns en risk att fritidskortet i störst utsträckning kommer att nyttjas av de redan aktiva barnen och ungdomarna, och att nyrekrytering av idag inaktiva barn och ungdomar blir liten. En mer effektiv strategi för att öka barns och ungdomars aktiva fritid över hela landet vore att allokera resurserna till Riksidrottsförbundet, Svenskt Friluftsliv, Folkbildningsrådet och Kulturrådet. Dessa organisationer har redan etablerade strukturer och kan kanalisera medlen till idrotts- och friluftsföreningar, studieförbund och kulturskolor runtom i Sverige. Detta skulle underlätta skapandet av fler lokala aktiviteter och göra dem tillgängliga för alla. Genom att utbilda fler ledare och tränare säkerställs att alla barn och unga som vill kan delta i aktiviteter nära hemmet. Detta skulle också möjliggöra att de budgeterade medlen för 2024 används på ett mer kostnadseffektivt sätt, istället för att gå till IT-utveckling och onödig byråkrati.

Ersätтарыttrande av Nike Örbrink (KD) enligt följande.

Regelbunden fysisk aktivitet är viktigt för barn och ungas fysiska och mentala hälsa. Förutom att gynna den fysiska hälsan skapar fritidsaktiviteter sammanhang och gemenskap med andra. Plånboken ska inte avgöra barns möjlighet till en aktiv fritid. Det är därför välkommet att regeringen nu går vidare med införandet av fritidskortet. Detta kommer att öka barn och ungas tillgång till idrott, kultur, friluftsliv och föreningsliv i gemenskap med andra.

Det är glädjande att socialförvaltningen ställer sig positiv till förslaget och lyfter många av de positiva aspekter som fritidskortet har. Detta gäller både hälsovinsterna för barn och unga, men också fritidskortets utformning med en allmän och särskild del. Förvaltningen noterar vidare att fritidskortet kan stärka föreningslivet socialt och ekonomiskt genom ökat deltagande. Det är positivt för det ideella engagemanget i samhället, något som inte minst är viktigt i socioekonomiskt utsatta områden.

Ärendet

I budgetpropositionen för 2023 aviserade regeringen att ett statligt stöd riktat till barn och unga, benämnt fritidskort, ska införas. Fritidskortet är en permanent satsning som syftar till att främja barn och ungas förutsättningar att delta i fritidsaktiviteter som bidrar till en aktiv och meningsfull fritid i gemenskap med andra. I departementspromemorian tas upp förslag på de regleringar som krävs för införandet av ett fritidskort. Enligt förslaget ska fritidskortet gälla för barn och unga i åldrarna 8–16 år och kunna användas för betalning av vissa avgifter för ledarledda fritidsaktiviteter som erbjuds av godkända utförare, inom exempelvis idrottsrörelsen, friluftorganisationer och andra organisationer inom civilsamhället och kulturområdet.

Fritidskortet ska årligen delas ut med olika belopp, ett allmänt fritidskort om 500 kronor per barn samt ett särskilt fritidskort om 2 000 kronor per barn. Det särskilda fritidskortet är avsett för barn och unga i socioekonomiskt utsatta hushåll för att särskilt främja deras möjlighet att delta i fritidsaktiviteter. För att identifiera dessa hushåll bedöms det lämpligt att målgruppen baseras på barn och unga i hushåll som har mottagit bostadsbidrag. Vidare föreslås att det är vårdnadshavaren som kan beviljas fritidskort och använda det för betalning av vissa fritidsaktiviteter för dennes barn. Det framgår vidare att barn och unga med funktionsnedsättning eller andra behov av särskilt stöd ska uppmärksammas så att fritidskortet kommer dem till godo i lika stor utsträckning som för andra barn och unga.

I departementspromemorian föreslås att E-hälsomyndigheten ska ansvara för en digital tjänst som hanterar fritidskortet och prövningen av frågor kring detta. Detta inkluderar handläggning av ansökningar och utbetalningar. Dessutom föreslås att Försäkringskassan ska ansvara för ett register över godkända utförare av fritidsaktiviteter för barn och unga, vilket syftar till att samla de utförare som kan omfattas av fritidskortet. Den nya lagen om fritidskort och den nya föreslagna förordningen föreslås träda i kraft den 1 oktober 2025.

Remissammanställningen

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, idrottsnämnden, kulturnämnden och socialnämnden. Idrottsförvaltningen och kulturförvaltningen har inkommit med kontorsyttranden med anledning av kort remisstid.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 26 augusti 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret tycker att det är viktigt att barn och unga ges möjlighet till en aktiv och meningsfull fritid tillsammans med andra och ser således positivt på införandet av ett statligt stöd i form av fritidskort som riktas till barn och unga.

Införandet kan ha många fördelar, särskilt när det gäller att öka tillgängligheten till fritidsaktiviteter och främja barn och ungas hälsa och välbefinnande. Det är därför positivt att Folkhälsomyndigheten får i uppdrag att följa upp och utvärdera fritidskortets effekter på folkhälsan för barn och unga. Det är särskilt viktigt att effekter och nyttjandegrad går att följa på kommunal nivå och hur det faller ut i olika grupper baserat på kön, ålder och socioekonomi.

Stadsledningskontoret är positivt till att fritidskortet föreslås gälla aktiviteter som är återkommande med viss frekvens för att främja regelbundet deltagande och inte gälla fritidsaktiviteter som är knutna till enstaka tillfällen. Regelbunden fysisk aktivitet kan förbättra barn och ungas fysiska och mentala hälsa liksom sociala aktiviteter kan minska ensamhet och främja sociala färdigheter och nätverk. Aktivitet utanför skoltid är viktigt för barn och unga, även i de övre tonåren, av flera anledningar. Dels för den fysiska hälsan men också för att aktiviteter kan skapa känslor av sammanhang och mening. Som framgår i förslaget, samt i annan forskning, minskar såväl fysisk aktivitet generellt som deltagande i idrotts-, kultur- och fritidsaktiviteter med ökad ålder, varför stadsledningskontoret anser att den övre åldersgränsen för fritidskort bör vara 18 år i enlighet med Barnkonventionens barndefinition. Barnkonventionen definierar barn som varje människa under 18 år. I barnkonventionen regleras varje barns rätt till fritid och rätt att delta i det kulturella och konstnärliga livet.

Fritidskortet kan utgöra ett betydande stöd för familjer med begränsade ekonomiska resurser och vara avgörande för att barn och unga får möjlighet att delta i fritidsaktiviteter som de annars inte skulle ha haft råd med. Det kan också bidra till att minska ekonomiska barriärer och skapa jämlikhet. Stadsledningskontoret instämmer därför i vikten av att särskilt rikta stöd till barn och unga med låg socioekonomisk bakgrund. Dessa barn och unga är i mindre utsträckning fysiskt aktiva och är i mindre utsträckning medlemmar i idrottsföreningar än ungdomar med högre socioekonomisk bakgrund. Det finns en risk att fritidskortet i större utsträckning kommer att nyttjas av de barn och unga som redan är aktiva och att nyrekrytering av idag inaktiva barn och unga blir liten. Stadsledningskontoret anser att en väl fungerande samverkan mellan skolan, föräldrar, fritidsgårdar och parklekar är en viktig förutsättning för att införandet av fritidskortet ska falla väl ut. Därtill behövs tydliga och målgruppsanpassade kommunikationsinsatser kring fritidskortet samt vikten av att barn och unga deltar i organiserade fritidsaktiviteter, var dessa aktiviteter står att finna samt att det från och med hösten 2025 går att få särskilda pengar för detta. Sådana kommunikationsinsatser på lokal nivå kan öka chansen för att de barn med störst behov ska kunna ta del av aktiviteter och tillgodogöra sig de positiva aspekter detta medför.

Fritidskortet kan leda till ett ökat deltagande i lokala föreningar och klubbar, vilket kan stärka dessa organisationer ekonomiskt och socialt. I områden där utanförskapet är stort kan fritidskortet bidra till ett stärkt föreningsliv och ett större utbud av ledarledda och regelbundna fritidsaktiviteter. Detta kan i sin tur leda till ökat ideellt engagemang i samhället. Stadsledningskontoret är dock frågande till varför enbart kommunala kulturskoleverksamheter ska godkännas i utförarregistret och inte andra

kommunala fritidsaktiviteter, som exempelvis det kursutbud som Stockholms stad erbjuder barn och unga på stadens sim- och idrottshallar. För att öka möjligheten att fler barn och unga aktiverar sig bör fritidskortet kunna användas till att bekosta träning på exempelvis gym eller simhall.

Slutligen anser stadsledningskontoret att frågan om huruvida utförare ska kunna bli återbetalningsskyldiga för ett felaktigt utbetalat fritidskort bör utredas vidare då utförare saknar möjlighet att kontrollera de uppgifter som vårdnadshavare anger i sin ansökan om fritidskort. Vidare saknas avtal mellan E-hälsomyndigheten och utförarna.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen beslutar att remiss avseende departementspromemoria angående ett fritidskort för barn och unga anses besvarad med hänvisning till vad som anförs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Idrottsförvaltningen

Idrottsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 19 augusti 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Meningsfull fritid är en viktig skyddsfaktor för goda uppväxtvillkor. Idrottsförvaltningen är positiv till en satsning som ska främja barns och ungas förutsättningar att delta i organiserade fritidsaktiviteter och att särskilda resurser läggs på barn och unga från socioekonomiskt utsatta hushåll.

Det är positivt att Folkhälsomyndigheten får uppdrag att följa upp och utvärdera fritidskortets effekter på folkhälsan för barn och unga. Det är särskilt viktigt att effekter och nyttjandegrad går att följa på kommunal nivå och hur det faller ut i olika grupper baserat på kön, ålder och socioekonomi. Förvaltningen är även positiv till att fritidskortet föreslås gälla aktiviteter som är återkommande med viss frekvens för att främja regelbundet deltagande och inte gälla fritidsaktiviteter som är knutna till enstaka tillfällen.

Idrottsförvaltningen instämmer i vikten av att särskilt rikta stöd till barn och ungdomar med låg socioekonomisk bakgrund. Dessa barn och ungdomar är i mindre utsträckning fysiskt aktiva och är i mindre utsträckning medlemmar i idrottsförening än ungdomar med högre socioekonomisk bakgrund. Det bör i sammanhanget dock noteras att barn och ungdomar med låg socioekonomisk bakgrund inte nödvändigtvis är frikopplade från fritidsaktiviteter med vuxennärvaro. Flera rapporter från forsknings- och utvärderingsgruppen Ung livsstil har visat att så kallade öppna verksamheter, i form av fritidsgård, parklek och bibliotek, i relativt stor utsträckning kompenserar för det lägre deltagandet i förening och kulturskola.

Det finns en risk att fritidskortet i störst utsträckning kommer att nyttjas av de redan aktiva barnen och ungdomarna och att nyrekrytering av idag inaktiva barn och ungdomar blir liten. Detta då det är fler parametrar än endast den ekonomiska situationen som påverkar deltagandet i fritidsaktiviteter. Annat som ofta spelar in när

det gäller barn och ungdomars deltagande i förening och kulturskola är föräldrars kunskap om hälsosamma vanor och om utbudet av fritidsaktiviteter samt föräldrarnas egna erfarenheter av deltagande i dessa verksamheter.

Förvaltningen är frågande till varför enbart kommunala kulturskoleverksamheter ska godkännas i utförrregistret och inte andra kommunala fritidsaktiviteter, som exempelvis det kursutbud som Stockholms stad erbjuder barn och unga på stadens sim- och idrottshallar. Idrottsförvaltningen bedriver verksamhet som ska kompensera övrigt utbud som står att finna i kommunen och har ett särskilt fokus på att nå stadens prioriterade grupper, det vill säga de som rör på sig minst. Under rubrik 5.2.1 Vissa utförare bör omfattas av fritidskortet framgår att det bör följas upp om fler offentliga aktörer inom kulturområdet kan ingå i utförrregistret. Förvaltningen anser att det bör följas upp bredare än enbart inom kulturområdet och innefatta offentliga aktörer inom idrott, kultur och fritid.

I förslaget framgår även att bredden av olika fritidsaktiviteter ska värnas så att barns och ungas olika behov, förutsättningar och önskemål kan tillgodoses. Detta bedöms vara en central förutsättning för ett framgångsrikt fritidskort. För att värna bredden av fritidsaktiviteter och möta efterfrågan som finns hos barn och unga anser förvaltningen att fritidskortet även bör gälla hos privata aktörer som exempelvis dansskolor och gym.

Förvaltningen är även frågande till varför fritidskortet begränsas till en övre ålder på 16 år. Som framgår tydligt i förslaget, och även i annan forskning, minskar såväl fysisk aktivitet generellt som deltagande i idrotts-, kultur- och fritidsaktiviteter med ökad ålder, varpå fritidskortet bör gälla alla barn från 8 år upp till och med de som fyller 18 år. Förvaltningen saknar i förslaget en motivering till varför stödet ska upphöra redan vid 16 års ålder.

Slutligen är idrottsförvaltningen positiv till att fler barn och unga kommer i rörelse och till de eventuella samhällsvinster som kommer med det. En konsekvens av detta som inte nämns i promemorian är att ökat antal medlemmar och aktivitetstillfällen kan komma att påverka kommunens föreningsstödsbudget och fördelningen av det kommunala stödet till föreningar.

Kulturförvaltningen

Kulturförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 27 augusti 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Kulturförvaltningen tycker att det är viktigt att barn och unga ges möjlighet till en aktiv och meningsfull fritid tillsammans med andra. Det motverkar psykisk ohälsa och ensamhet, minskar stillasittandet samt ökar barns och ungas rörelse.

Kulturförvaltningen instämmer i att fritidsavgiftens storlek påverkar möjligheterna för barn och unga att få en aktiv och meningsfull fritid. Fritidskortet är därför ett bra incitament för att få fler barn och unga att delta i regelbundna lärarledda

fritidsaktiviteter. Kulturförvaltningen vill understryka att det krävs ytterligare åtgärder för att få fler unga i rörelse. Utförare av fritidsaktiviteter behöver öka sin kapacitet i form av bland annat alternativa lokaler samt fler pedagoger och ledare. Kommunikationsinsatser kring fritidskortet behöver vara tydliga och målgruppsanpassade. Därtill är en väl fungerande samverkan mellan skolan, föräldrar, fritidsgårdar och parklekar en viktig förutsättning.

Kulturförvaltningen har ett övergripande samordningsansvar för stadens fritids- och ungdomsgårdar. Stadens fritids- och ungdomsgårdar erbjuder idag verksamhet för unga som inte har någon alternativ regelbunden fritidssysselsättning. Ungdomar som går på öppen fritidsverksamhet är således en viktig målgrupp för den nya satsningen med fritidskort. Kulturförvaltningen ser därför gärna att stadens fritids- och ungdomsgårdar ges möjlighet att vidareutveckla fritidskortets användningsområde tillsammans med ungdomarna.

Det är viktigt att barn och unga känner delaktighet och ges möjlighet att föreslå nya utförare och nya aktiviteter utifrån sina egna behov och önskemål.

Fritidskortet leder förhoppningsvis till att många fler barn och unga söker sig till olika fritidsaktiviteter. Fler aktiva barn och unga innebär att kapaciteten hos kulturskolan behöver ses över. Kulturskolan kommer att behöva investera i alternativa lokaler, fler pedagoger och ny utrustning för att kunna möta nya deltagare.

Kulturförvaltningen tycker att åldersgränsen för fritidskort bör vara 18 år i enlighet med Barnkonventionens barndefinition. Barnkonventionen definierar barn som varje människa under 18 år. I barnkonventionen regleras varje barns rätt till fritid och rätt att delta i det kulturella och konstnärliga livet. Kulturskolan har upplevt att många elever slutar med sina aktiviteter i högstadietiden, eftersom det kan vara svårt att förena fritidsaktiviteter med kompisliv och skolan. Många studier visar också på betydelsen av fritidsaktiviteter för äldre ungdomar. Det är därför angeläget att stimulera äldre ungdomar att fortsätta med sina befintliga fritidsaktiviteter och att våga pröva nya.

Kulturskolans målgrupp är barn och unga i åldrarna 6-22 år. Det finns ungefär 1 700 deltagare vid terminskurser i åldrarna 17-22 år. Kulturförvaltningen tycker att det finns skäl att framöver överväga om även unga i åldrarna 19-22 bör få nyttja fritidskortet.

Kulturförvaltningen ser positivt på att fritidskortet endast ska kunna användas till fritidsaktiviteter. Det innebär att stödet inte kan användas till andra konkurrerande kostnader inom hushållet. Stödet blir på så sätt mer träffsäkert än ett generellt bidrag till hushållen.

Kulturskolan har under senare år utvecklat sina lovkurser under bland annat sommarmånaderna med öppen verksamhet och drop-in. Denna verksamhet omfattas inte av fritidskortet eftersom kravet på regelbundenhet inte uppfylls. Kulturförvaltningen tycker att det är viktigt att användningsområdet för fritidskortet

kontinuerligt utvärderas och att det bör övervägas om både kortare kurser på kulturskolan och kolloverksamhet bör ingå i utbudet för fritidskortet.

Kulturförvaltningen tycker inte att kulturskolan eller andra utförare ska kunna bli återbetalningsskyldiga för ett felaktigt utbetalat fritidskort. Anledningen är att det inte kommer att finnas något avtal mellan E-hälsomyndigheten och utförarna. Kulturförvaltningen saknar också möjlighet att kontrollera de uppgifter som en vårdnadshavare anger i sin ansökan om fritidskort.

Ett allmänt fritidskort för att alla barn i åldrarna 8-16 år kommer att leda till en omfattande manuell hantering av fakturor för kulturskolan. I departementspromemorian anges att om utförarna får ökade administrativa kostnader kan det leda till ökade avgifter för barn och unga. Kulturförvaltningen tycker därför att Ehälsomyndigheten ska utveckla sin nya digitala tjänst i nära samråd med kulturskolorna, för att så långt det är möjligt undvika ökade administrativa kostnader och därmed risken för högre avgifter.

Socialnämnden

Socialnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 27 augusti 2024 följande.

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Ersättaryttrande av Maurice Forslund (KD), se Reservationer m.m.

Socialförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 29 juli 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen ser positivt på införandet av ett statligt stöd i form av fritidskort som riktas till barn och unga. Införandet av det kan ha många fördelar, särskilt när det gäller att öka tillgängligheten till fritidsaktiviteter och främja barn och ungas hälsa och välbefinnande.

Ekonomiska aspekter

Med införandet av fritidskortet kan fler barn och unga få möjlighet att delta i fritidsaktiviteter som de annars inte haft råd med. Det kan också bidra till att minska ekonomiska barriärer och skapa jämlikhet. Det kan utgöra ett betydande stöd för en familj med begränsade ekonomiska resurser. Det faktum att man delat upp kortet i en allmän och en särskild del är fördelaktigt eftersom man då både kan rikta kortet mot barn och unga i ekonomiskt mindre privilegierade hushåll men samtidigt skapa acceptans för fritidskortet bland medelklassföräldrar. Generella bidrag har ofta en högre acceptans bland skattebetalarna och därför tenderar att skapa mindre stigmatisering än riktade och behovsprövade bidrag. Utformningen av kortet med en behovsprövad del och en generell del är därför bra eftersom en sådan både stärker den allmänna acceptansen för fritidskortet samtidigt som de i hushåll med störst behov kan få ta del av en större summa.

Hälsa, välbefinnande samt personlig utveckling

Regelbunden fysisk aktivitet kan förbättra barn och ungas fysiska och mentala hälsa. Sociala aktiviteter kan minska ensamhet och främja sociala färdigheter och nätverk. Aktivitet utanför skoltid är viktigt för barn och unga, även i de övre tonåren, av många olika anledningar. Dels för den fysiska hälsan men också för att aktiviteter kan skapa känslor av sammanhang och mening och, i bästa fall, innebära att man knyter nya vänskapsrelationer. Men det är också positivt utifrån det faktum att barn och unga som deltar i en aktivitet gör något och inte sitter framför en skärm eller är ute och riskerar att bli rekryterade av kriminella gäng. Deltagande i fritidsaktiviteter kan bidra till personlig utveckling och livslånga intressen samt kan ge barn och unga färdigheter som komplimenterar skolutbildningen.

Stöd till föreningslivet

Ökat deltagande i lokala föreningar och klubbar kan stärka dessa organisationer ekonomiskt och socialt. Fritidskortet kan bidra till att stärka föreningslivet och utbudet av ledarledda och regelbundna fritidsaktiviteter i områden där utanförskapet är stort. Det kan också leda till ökat ideellt engagemang i samhället.

Sammanfattningsvis vill förvaltningen lyfta att det utöver pengar även kan behövas ytterligare informations- och motivationskampanjer kring vikten av att som barn och ungdom delta i organiserade fritidsaktiviteter, var dessa aktiviteter står att finna, hur man anmäler sig och att det från och med hösten 2025 går att få särskilda pengar för detta. Sådana informations- och motivationskampanjer på lokal nivå skulle troligen öka chansen för att de barn med störst behov, och med föräldrar som kanske både lever under ansträngda ekonomiska förhållanden och samtidigt är dåligt orienterade i samhället, ska kunna ta del av aktiviteter och tillgodogöra sig de positiva aspekter detta medför.

Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservationer m.m.

Socialnämnden

Ersättaryttrande av Maurice Forslund (KD)

Regelbunden fysisk aktivitet är viktigt för barn och ungas fysiska och mentala hälsa. Förutom att gynna den fysiska hälsan skapar fritidsaktiviteter sammanhang och gemenskap med andra. Plånboken ska inte avgöra barns möjlighet till en aktiv fritid. Det är därför välkommet att regeringen nu går vidare med införandet av fritidskortet. Detta kommer att öka barn och ungas tillgång till idrott, kultur, friluftsliv och föreningsliv i gemenskap med andra.

Det är glädjande att socialförvaltningen ställer sig positiv till förslaget och lyfter många av de positiva aspekter som fritidskortet har. Detta gäller både hälsovinster för barn och unga, men också fritidskortets utformning med en allmän och särskild del. Förvaltningen noterar vidare att fritidskortet kan stärka föreningslivet socialt och ekonomiskt genom ökat deltagande. Det är positivt för det ideella engagemanget i samhället, något som inte minst är viktigt i socioekonomiskt utsatta områden.